

הַלְבוֹת סִנְהֶדְרִין פָּרָק יב

א. כִּיצַד דְּנִין דִּינֵי נַפְשׁוֹת: כְּשִׁיבֹאוּ עֵדִים לְבֵית דִּין, וְאוֹמְרִים רָאיֵנוּ זֶה אוֹ פְּלוֹנִי שְׁעָבַר עֲבָרָה פְּלוֹנִית אוֹמְרִין לָהֶן, מִכִּירִין אֹתָם אוֹתוֹ, הִתְרִיתָם בּוֹ; אִם אָמְרוּ אֵין אָנוּ מִכִּירִין אוֹתוֹ, אוֹ נִסְתַּפֵּק לָנוּ, אוֹ שְׁלֵא הִתְרוּ בּוֹ הָרִי זֶה פְּטוֹר.

ב. אֶחָד תִּלְמִיד חֲכָמִים, וְאֶחָד עִם הָאָרֶץ צָרִיךְ הִתְרָאָה: שְׁלֵא נִתְּנָה הִתְרָאָה אֵלָּא לְהַכְחִין בֵּין שׁוֹגֵג לְמַזִּיד, שְׁמָא שׁוֹגֵג הִיָּה.

ג. וְכִיצַד מִתְרִין בּוֹ: אוֹמְרִין לוֹ פֶּרֶשׁ, אוֹ אַל תַּעֲשֶׂה, שְׂזוּ עֲבָרָה הִיא, וְחִיב אֶתָּה עָלֶיָּה מִיתַת בֵּית דִּין, אוֹ מַלְקוֹת. אִם פֶּרֶשׁ, פְּטוֹר. וְכֵן אִם שָׁתַק, אוֹ הִרְפִּין בְּרֹאשׁוֹ פְּטוֹר; אִפְּלוּ אָמַר יוֹדֵעַ אָנִי, פְּטוֹר: עַד שִׁיתִּיר עֲצָמוֹ לְמִיתָה, וַיֹּאמֶר עַל מְנַת כֵּן אָנִי עוֹשֶׂה; וְאַחֵר כֵּךְ יִהְרֵג.

ד. וְצָרִיךְ שִׁיעֲבֹר וַיַּעֲשֶׂה תַכְף לְהִתְרָאָה, בְּתוֹךְ כְּדֵי דְבוּר; אֲבָל אַחֵר כְּדֵי דְבוּר, צָרִיךְ הִתְרָאָה אַחֲרָת. וּבֵין שֶׁהִתְרָה בּוֹ אֶחָד מִן הָעֵדִים, אוֹ שֶׁהִתְרָה בּוֹ אַחֵר בְּפָנֵי עֵדִים אִפְּלוּ אֵשֶׁה אוֹ עָבַד, אִפְּלוּ שָׁמַע קוֹל הַמִּתְרָה וְלֹא רָאָהוּ, וְאִפְּלוּ הִתְרָה בְּעֲצָמוֹ הָרִי זֶה נִהְרָג.

ה. אָמְרוּ הָעֵדִים הִיָּתָה לוֹ הִתְרָאָה, וּמִכִּירִין אָנוּ אוֹתוֹ מֵאִמִּין בֵּית דִּין עָלֶיהֶן. וְכִיצַד מֵאִמִּין עַל עֵדֵי נַפְשׁוֹת: אוֹמְרִין לָהֶן שְׁמָא תֹאמְרוּ מֵאֲמִד וּמִשְׁמוּעָה, עַד מִפִּי עַד, מִפִּי אָדָם נֶאֱמָן שְׁמַעְנוּ, אוֹ שְׁמָא אֵין אֹתָם יוֹדְעִים שְׁסוּפְנוּ לְבִדּוֹק אֹתְכֶם בְּדִרְיָשָׁה וַחֲקִירָה.

ו. הָיוּ יוֹדְעִין שְׁלֵא כְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, דִּינֵי נַפְשׁוֹת: דִּינֵי מְמוֹנוֹת, אָדָם נוֹתֵן מְמוֹנוֹ וּמִתְכַּפֵּר לוֹ; דִּינֵי נַפְשׁוֹת, דָּמוֹ וְדָם זִרְעוֹתָיו תְּלוּיִין בּוֹ עַד סוֹף הָעוֹלָם, שְׁהָרִי לְקִין נֶאֱמַר "קוֹל דְּמֵי אַחִיָּה, צִעֲקִים" (בראשית ד, י).

ז. לְפִיכָךְ נִבְרָא אָדָם יַחֲדֵי בְּעוֹלָם לְלַמֵּד שְׁכָל הַמַּאֲבָד נֶפֶשׁ אַחַת, מַעֲלִין עָלָיו כְּאִלוּ אֶבֶד עוֹלָם מָלֵא, וְכָל הַמְּקִיָּם נֶפֶשׁ אַחַת, מַעֲלִין עָלָיו כְּאִלוּ קַיָּם עוֹלָם מָלֵא.

ח. הָרִי כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם, בְּצוּרַת אָדָם הִרְאִישׁוֹן הֵן נִבְרָאִין, וְאֵין פָּנֵי אֶחָד מֵהֶן, דּוּמָה לְפָנֵי חֲבֵרוֹ; לְפִיכָךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד יָכוֹל לוֹמַר, בְּשִׁבְלִי נִבְרָא הָעוֹלָם.

ט. שְׁמָא תֹאמְרוּ מַה לָּנוּ וּלְצָרָה זֹו, הֲלוֹא כָּבֵר נֶאֱמַר "וְהוּא עַד, אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע . . .". (ויקרא ה, א); אוֹ שְׁמָא תֹאמְרוּ מַה לָּנוּ וּלְחֹב בְּדָמוֹ שְׁלֹזָה, וְהֲלוֹא כָּבֵר נֶאֱמַר "וּבְאֶבֶד רְשָׁעִים רָנָה" (משלי יא, י).

י. אִם עָמְדוּ בְּדִבְרֵיהֶם מְכַנְּסִין אֶת הַגְּדוֹל שְׁבַעֲדִים, וּבּוֹדְקִין אוֹתוֹ בְּדִרְיָשָׁה וּבַחֲקִירָה כְּמוֹ שִׁיתְּבָאָר בְּהִלְכוֹת עֲדוּת. נִמְצָאת עֲדוּתוֹ מְכֻנֶּנֶת מְכַנְּסִין אֶת הַשְּׁנִי, וּבּוֹדְקִין אוֹתוֹ כְּרֹאשׁוֹן; וְאִפְּלוּ הָיוּ הָעֵדִים מֵאָה, בּוֹדְקִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדִרְיָשָׁה וַחֲקִירָה.

יא. נִמְצָאוּ דְּבָרֵי כָּל הָעֵדִים מְכֻנְּנִין פּוֹתַחִין בְּזָכוֹת כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ, וְאוֹמְרִין לוֹ אִם לֹא חֲטָאתָ אֵל תִּירָא מִדְּבָרֵיהֶם; וְדִנִּין אוֹתוֹ. אִם מְצָאוּ לוֹ זָכוֹת, פּוֹטְרִין אוֹתוֹ; וְאִם לֹא מְצָאוּ לוֹ זָכוֹת, אוֹסְרִין אוֹתוֹ עַד לְמָחָר.

יב. וּבּוֹ בַּיּוֹם מְזִדְּוִגִין הַסִּנְהֶדְרִין זִוגוֹת זִוגוֹת, לַעֲיֵן בְּדִינֵנוּ;

וּמִמַּעֲטִין בְּמֵאֶכָּל, וְאֵין שׁוֹתִין יַיִן כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְנוֹשְׂאִין
וְנוֹתְנִין בְּדִבֶּר כָּל הַלַּיְלָה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עִם זֶה שְׁלוֹ אוֹ עִם
עֲצָמוֹ בְּבֵיתוֹ.

יג. וּלְמַחֲרַת מְשַׁכְּמִין לְבֵית דִּין, הַמְּזַכֶּה אוֹמֵר אֲנִי הוּא הַמְּזַכֶּה,
וּמְזַכֶּה אֲנִי בְּמִקְוָמִי; וְהַמְּחַיֵּב אוֹמֵר אֲנִי מְחַיֵּב בְּמִקְוָמִי, אוֹ
חֲזַרְתִּי וְאֲנִי מְזַכֶּה. וְאִם טָעוּ בְּדִבֶּר, וְלֹא יָדְעוּ מִי הֵם שְׂחִיבוֹ אוֹ
זָכוֹ מִטַּעַם אֶחָד שְׂאִינָן נֶחֱשָׁבִין אֲלֵא בְּאֶחָד כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ הָרִי
סוֹפְרֵי הַדִּינִין מְזַכְּרִין אוֹתָן, שֶׁהָרִי הֵן כּוֹתְבִין טַעַם שְׁלֹכָל אֶחָד
וְאֶחָד.

יד. וּמִתְחִילִין בְּדִינוֹ: אִם מְצָאוּ לוֹ זְכוּת, פְּטֹרוֹהוּ; וְאִם הֶעֱרָכוּ
לְהוֹסִיף, מוֹסִיפִין. רַבּוֹ הַמְּחַיֵּבִין, וְנִתְחַיֵּב מוֹצִיאִין אוֹתוֹ לְהַרְגוֹ.
וּמִקּוֹם שֶׁהוֹרְגִין בּוֹ בֵּית דִּין יֵהְיֶה חוּץ לְבֵית דִּין, וְרַחוּק מִבֵּית
דִּין: שֶׁנֶּאֱמַר "הוֹצֵא אֶת-הַמִּקְלָל, אֶל-מִחוּץ לַמַּחֲנֶה" (ויקרא
כד, יד). וַיִּרְאֶה לִי שִׁיְהִיָּה רַחוּק, כִּמוֹ שֶׁשָּׂה מִיִּלִּין, כִּמָּה שֶׁהִיָּה
בֵּין בֵּית דִּינוֹ שֶׁלְמִשָּׁה רַבָּנוּ שֶׁהִיָּה לְפָנֶי אֶהֱל מוֹעֵד, וּבֵין סוּף
מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל.

טו. מִי שֶׁנֶּגְמַר דִּינוֹ אֵין מְשֻׁהֵן אוֹתוֹ, אֲלֵא יֵהָרֵג בְּיוֹמוֹ. אֲפֹלוּ
הִיְתָה עֲבָרָה אֵין מִמֶּתִינִין לָהּ, עַד שֶׁתֵּלֵד, וּמִכֵּין אוֹתָהּ כְּנֶגֶד בֵּית
הַהֲרִיֹן, עַד שִׁיָּמוּת הַוּלָד תִּחְלָה. אָבֵל אִם יִשְׁבָּה עַל הַמִּשְׁבֵּר
מִמֶּתִינִין לָהּ, עַד שֶׁתֵּלֵד. וְכָל אִשָּׁה שֶׁתִּהְרָג, מִתֵּר לְהַנּוֹת בְּשַׁעֲרָהּ.

טז. מִי שֶׁהִיָּה יוֹצֵא לְהַרְג, וְהִיָּה זָבַח זָבוּחַ אֵין הוֹרְגִין אוֹתוֹ,
עַד שֶׁמִּזִּין עָלָיו מִדָּם חֲטָאתוֹ וְאַשָּׁמוֹ. וְאִם נִגְמַר דִּינוֹ, וְעַדִּין לֹא
נִשְׁחַט הַזָּבַח אֵין מִמֶּתִינִין לוֹ עַד שִׁיקְרִיבוּ עָלָיו קָרְבָּנוֹ, שְׂאִין
מְעַנִּין אֶת הַדִּין.